

PLANIFICACIÓ I SUPERVISIÓ DEL SISTEMA EDUCATIU

Professor: Martí Teixidó i Planas
Departament de Pedagogia SiS

Facultat de Ciències de l'Educació

Matèria del segon cicle de la llicenciatura en pedagogia de caràcter bàsic-obligatori de 4 crèdits .

A. - OBJECTIUS

- a) Identificació dels òrgans que integren l'estructura del sistema educatiu i de les funcions superiors que activen el seu funcionament i evolució.
- b) Anàlisi dels models de planificació en relació a les necessitats educatives de la societat en un moment i en un lloc determinats.
- c) Estudi de la Supervisió de l'Educació com a disciplina acadèmica amb estatut epistemològic i com a activitat professional.
- d) Estudi de la Inspecció d'Educació com a òrgan de l'Administració Educativa, amb les funcions que se li assignen al nostre sistema educatiu.
- e) Reflexió sobre el perfil professional del supervisor de l'educació i les exigències de formació i deontologia que se'n deriven.

B. - TEMARI

1. El sistema educatiu/escolar. Administració de l'educació. Participació en l'educació a la societat democràtica. Organització legislada: *LOGSE-1990, LODE-1985, LOPEGCD-1995.*
2. L'educació, una qüestió social. Dret i deure dels ciutadans. Obligatorietat i garantia dels poders públics. Oferta i demanda d'educació.
3. Planificació de l'educació. De la planificació per al creixement a la planificació per concertació-negociació social. Fases de la planificació, elements integrants i factors condicionants.
4. Models de planificació i de determinació de necessitats educatives. Disseny de mapes escolars: el cas de Catalunya. La prospectiva com a estudi anticipatori i interdisciplinari de l'evolució social i cultural..
5. Supervisió de l'educació. Dimensió teòrica i pràctica. Acció professional. Acció de l'Administració Educativa. Nivells d'elaboració teòrica.
6. Supervisió de centres escolars: àmbits i caracterització. Supervisió de serveis educatius. Supervisió de programes educatius específics.
7. La Inspecció d'Educació com a òrgan de supervisió. Categorització de les funcions de supervisió. Triple dimensió de la supervisió educativa.
8. Regulació normativa de la Inspecció d'Educació al sistema educatiu espanyol. Concreció i desenvolupament de la Inspecció d'Ensenyament a Catalunya. Tasques, requeriments i actuacions de la pràctica inspectora.

9. La Inspecció d'Educació com a òrgan de control i avaluació. L'avaluació del sistema educatiu. L'avaluació sistemàtica integradora d'avaluació interna, avaluació externa de caràcter tècnic i avaluació social. La visita d'inspecció i les gestions d'inspecció.
10. El supervisor de l'educació com a orientador-assessor. Extensió de la reforma educativa. Dinamització de la renovació pedagògica. Difusió d'innovacions educatives. Formació pedagògica del supervisor de l'educació.
11. El supervisor de l'educació com a expert del sistema educatiu i analista sòcio-cultural. Peritatges, dictàmens tècnics, estudis de planificació i informes d'avaluació. Formació multidisciplinària i deontologia del supervisor de l'educació.
12. Planificació i supervisió de l'educació a la societat democràtica. Garantia del dret a l'educació i diversitat de l'oferta educativa. Perspectives de futur de l'inspector-supervisor de l'educació. Cap al defensor de l'educació.

C. - METODOLOGIA

Els 4 crèdits assignats s'organitzen en 16 setmanes amb sessió teòrica de 90' i sessió pràctica de 60'. Les sessions teòriques seran fonamentalment expositives a càrrec del professor i inclouen: informació bàsica i estructuradora dels temes, normativa legal, elaboracions teòriques, experiències pràctiques i qüestions a debat. A les mateixes s'aportaran orientacions: presentació de guions d'estudi i assignació de lectures i documents atesa la dispersió de fonts d'informació. Als estudiants els correspon assistir responent a les qüestions que plantegi el professor, aclarint dubtes o fent aportacions pròpies.

Les sessions pràctiques es dedicaran a activitats i exercicis a l'aula, individuals i en *equips de quatre estudiants de caràcter estable per a tot el curs*. Es centraran en l'anàlisi i discussió d'articles i documents, en l'estudi de casos concrets i en la resolució de supòsits.

Es facilitarà una sessió de pràctica personal consistent en acompanyar un/a professional de la supervisió-inspecció d'ensenyament en la seva activitat durant una jornada, en visita a centres docents i intervenint en sessions de treball o d'altres actuacions. (Aquesta activitat pràctica queda condicionada a la disponibilitat de professionals de la Inspecció d'Ensenyament).

D. - AVALUACIÓ

Assistència regular i participació amb intervencions que posin de manifest l'estudi que es va seguint amb la incorporació de conceptes, terminologia i categories d'anàlisi i estudi.

Proves escrites sense consulta de material sobre els continguts: A1, de les tres lleis que organitzen el sistema educatiu. (3a. setmana); A2 del nucli del temari (temes 3 a 10).

Recull i elaboració de les pràctiques realitzades. (Corresponents a 10 setmanes)

Ressenya-memòria valorativa de la jornada de pràctica de supervisió-inspecció d'ensenyament.

Exercici presencial de caràcter individual amb consulta de material que servirà de contrast al conjunt d'elaboracions. (Darrera classe)

L'examen final consistirà en una prova escrita de disseny variat sobre els continguts del temari sense consulta de material i exercici d'aplicació i/o comentari de text o document amb consulta de material. (D'aquest examen en poden quedar exempts aquells estudiants que hagin acreditat suficientment el seu aprenentatge amb la participació i elaboracions prèvies, a criteri del professor).

criteris d'avaluació: a) suficiència demostrada en la diversitat d'elaboracions proposades; b) utilització adequada de conceptes i terminologia específica; c) il·lustració amb exemples idonis i citacions rellevants; i d) elaboració de pensament propi clarament raonat.

E. - BIBLIOGRAFIA

Manual de referència expressament redactat per a la matèria:
TEIXIDÓ, M. (1997): *Supervisión del sistema educativo*. Barcelona: Ariel.

Supervisió de l'educació

ASCD (1982): *Supervision of teaching*. Alexandria, Va. ASCD.
DEAN, J. (1992): *Supervisión y asesoramiento*. Madrid: La Muralla 1997.
FRANSETH, J. (1981): *La supervisión escolar como guía*. México. Trillas, 1976.
GÓMEZ DACAL G. i otros (1993): *Técnicas y procedimientos de inspección educativa*. Madrid. Escuela Española.
SOLER FIERREZ, E.(Coor) (1993): *Fundamentos de supervisión educativa*. La Muralla. Madrid.
WILES, J. (1986): *Supervision*. Merrill. Columbus, Ohio.

Metodologia d'observació del fet educatiu des d'una perspectiva qualitativa

WOODS, P. (1986): *La escuela por dentro. La etnografía en la investigación educativa*. Paidós / Ministerio de Educación y Ciencia. Madrid, 1987.
JOINT COMMITTEE ON STANDARDS FOR EDUCATIONAL EVALUATION : *Normas de evaluación para programas, proyectos y material educativo*. Trillas. México 1988 .

Planificació de l'educació

COLOM, A.J. (ed.) (1993): *Política y planificación de la educación*. Sevilla. PreuSpínola.
COOMBS, Ph.H. (1984): *La crisis mundial de la educación. Perspectivas actuales*. Santillana. Madrid, 1985.
FONTAN, P. (1995): *Educar i orientar per al futur. Bases per a una pedagogia prospectiva*. Proa-URL.
FUNDACION SANTILLANA (1990): *Perspectivas, reformas y planificación de la educación*. (Recull de les contribucions més actualitzades de bon nombre d'experts mundials en educació a la setama monogràfica). Fundación Santillana.
GENERALITAT DE CATALUNYA (1989 i successius): *Mapa escolar de Catalunya*. Barcelona. Departament d'Ensenyament.
GENERALITAT DE CATALUNYA (1998): *Mapa escolar de Catalunya. Formació professional específica*. Departament d'Ensenyament.
HALLAK, J. (1991): *Invertir en el futuro*. Madrid: Tecnos-Unesco.

Administració de l'educació

BATES, R. i altres: *Práctica crítica de la administración educativa*. Universidad de Valencia, 1989.
LEGRAND, L. (1977): *Por una política democrática de la educación*. Barcelona. Península, 1981.

TEXTOS LEGISLATIUS

L.O.D.E. : Ley Orgánica del Derecho a la Educación
BOE /04.07.85/. Ley Orgánica 8/1985, de 3 de julio, reguladora del Derecho a la Educación.
L.O.G.S.E. : Ley de Ordenación General del Sistema Educativo.
BOE /04.10.90/. Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo.
L.O.P.E.G.C.D.: Ley Orgánica de Participación, Evaluación y Gobierno de los Centros Docentes.
BOE /21.11.95/. Ley Orgánica 9/1995, de 20 de noviembre de participación, evaluación y gobierno de los centros docentes.